

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของ  
เทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม\*  
INFLUENTIAL FACTORS TOWARDS ADMINISTRATIVE EFFICIENCY  
OF THA UTHEN SUBDISTRICT MUNICIPALITY, THA UTHEN DISTRICT,  
NAKHON PHANOM PROVINCE

พระมหาสนอง ปจฺโจปการี (จํานิล)

Phramaha Sanong Paccopakari (Jamnil)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครพนม

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonphanom Buddhist College, Thailand

E-mail: sanong\_jamnil@yahoo.com

## บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ คณะผู้บริหาร สมาชิกเทศบาล และพนักงานเทศบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำนวน 73 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มี 7 ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ขององค์กร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร

แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน พบว่า ด้านกลยุทธ์ขององค์กร ควรมีการกำหนดแผนการ/โครงสร้าง ที่

---

\* Received 9 April 2019; Revised 4 May 2019; Accepted 15 June 2019

ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่ ด้านโครงสร้างองค์การ บุคลากรควรทำหน้าที่ให้ตรงกับสายงาน เพื่อให้  
งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่ดี ด้านระบบการปฏิบัติงาน ควรมีการวางแผน  
ระบบงานตามแผนดำเนินงานประจำปี ด้านรูปแบบการบริหารงาน ควรวางรูปแบบการทำงาน  
ทั้งเชิงรุก เชิงรับ ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ด้านบุคลากร ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรไป  
ฝึกอบรมตามสมควรและตรงกับงานที่ได้รับผิดชอบ ด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถ ควร  
มีการจัดการฝึกอบรม โดยกำหนดอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร ควร  
กำหนดค่านิยมในการทำงานร่วมกันให้ชัดเจน

**คำสำคัญ:** การบริหารจัดการ, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ, เทศบาลตำบลท่าอุเทน

## Abstract

The objectives of this research were 1) to study influential factors towards administrative efficiency of Tha Uthen Subdistrict Municipality, Tha Uthen District, Nakhon Phanom Province, and 2) to study development guidelines on administration of Tha Uthen Subdistrict Municipality, Tha Uthen District, Nakhon Phanom Province. The sample groups were 73 of the administrative committee, members of Municipality, and officials at Tha Uthen Subdistrict Municipality, Tha Uthen District, Nakhon Phanom Province. The research tool for data collection was questionnaire. The statistics for data analysis were Mean ( $\bar{X}$ ) and Standard Deviation (S.D.).

The research findings were found that influential factors towards administrative efficiency of Tha Uthen Subdistrict Municipality, Tha Uthen District, Nakhon Phanom Province had 7 aspects, viz. strategy and structures of the organization, operation system, personnel, skill, knowledge, ability, administrative formats, and values of personnel. About the development guidelines on the administration of Tha Uthen Subdistrict Municipality, Tha Uthen District, Nakhon Phanom Province, were found that the strategy of the organization should be more clearly planned. The structure of the organization

should be put the right man on the right job for the effective work. The operating system should have an annual operation plan. The administrative formats should have both proactive and reactive plan. The personnel should often be trained in their right job. The skill, knowledge, and ability should be practiced and trained at least twice a year. The values of personnel should be clearly set operation with one another.

**Keywords :** Administration, Influential Factors towards Efficiency, Tha Uthen Subdistrict Municipality

## บทนำ

การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้กฎหมายต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การบริหารจัดการตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาเป็นไปตามนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การบริหารท้องถิ่นควรคำนึงถึงหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งถือได้ว่าเป็นนโยบายของรัฐบาล ที่กำหนดให้หน่วยงานราชการท้องถิ่น บริหารราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการกิจของรัฐบาล มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐบาล ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เกิดการอำนวยความสะดวก และเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (ปณณทัต นอขุนทด, 2556)

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง เป็นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นดำเนินการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย เกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีวิวัฒนาการเรื่อยมาจนมีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นใน พ.ศ. 2476 ปัจจุบันมีเทศบาล 2,436 แห่ง แบ่งเป็นเทศบาลนคร 30 แห่ง เทศบาลเมือง 174 แห่ง และเทศบาลตำบล 2,232 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2561) ในบรรดาเทศบาล

ทั้ง 3 ประเพณี เทศบาลตำบลมีปัญหาด้านการบริหารจัดการในการบริการสาธารณะมากที่สุด เนื่องจากปัญหาและอุปสรรคด้านองค์ประกอบของการบริหารจัดการหลาย ๆ ด้าน ตามหลักการบริหารองค์การ ตลอดจนการจัดตั้งด้วยการยกฐานะขึ้นมาจากสุขาภิบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีองค์ประกอบการบริหารจัดการไม่สมบูรณ์ และในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ประกอบกับการพัฒนาของประเทศ ได้ทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญขึ้นเป็นลำดับ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงรูปแบบการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยที่มีอยู่ ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนไป เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพราะกิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวกับท้องถิ่นอื่นซึ่งจะมีสภาพแตกต่างกันออกไป (ปิยะนุช เงินคล้าย, 2547)

ด้วยปัญหาของการบริหารจัดการภายในที่ยังมีการดำเนินงานเชิงรับมากเกินไป ทำให้เทศบาลตำบลท่าอุเทนก้าวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก จึงทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารก้าวหน้าช้ากว่าที่ควรจะเป็น ส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคมาฉุดรั้งการพัฒนาขององค์กร ดังนั้น ปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดเอาคณะผู้บริหาร สมาชิกเทศบาล และพนักงานเทศบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม รวม 90 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีแบบเจาะจงจากประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นคณะผู้บริหาร สมาชิกเทศบาล และพนักงานเทศบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำนวน 73 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อวัด “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม” ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะปัจจัยบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ทั้ง 7 ด้าน คือ 1) ด้านกลยุทธ์ขององค์กร 2) ด้านโครงสร้างองค์การ 3) ด้านระบบการปฏิบัติงาน 4) ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถ และ 7) ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม รวม 7 ด้าน คือ 1) ด้านกลยุทธ์ขององค์กร 2) ด้านโครงสร้างองค์การ 3) ด้านระบบการปฏิบัติงาน 4) ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถ และ 7) ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร

แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีเกณฑ์การประเมินค่าคะแนน (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (ชุดิระ ระบอบ และคณะ, 2552) คือ

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนความเห็นเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม” กำหนดเป็นช่วงของคะแนน (ยุทธ ไกยวรรณ, 2545) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยระดับมากที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาสภาพปัญหาของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ด้วยรูปแบบต่าง ๆ ทั้งหลักการ ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

2) กำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3) สร้างแบบสอบถามและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา สำนวนของภาษาที่ใช้ในการวิจัย

4) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีการตรวจในเชิงประจักษ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ 0.50 ขึ้นไป เพื่อเป็นการทดสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุม เนื้อหาและถูกต้องในสำนวนภาษา เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบสอบถาม ทั้งด้านความเหมาะสมของเนื้อหาและความถูกต้องของสำนวนภาษาแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเนื้อหา เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมเป็นขั้นตอน คือ หลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาเปลี่ยนแปลงเป็นรหัสตัวเลขบันทึกลงในโปรแกรมการวิจัยทางสถิติ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าความถี่ แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ

2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน ทั้ง 7 ด้าน ตามความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการศึกษา ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และคำร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

## ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม” ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 73 คน มาวิเคราะห์ ดังนี้

### 1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคณะผู้บริหาร สมาชิกเทศบาล และพนักงานเทศบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำนวน 73 คน พบว่า ด้านเพศ ส่วนมากเป็นเพศหญิง 39 คน รองลงมา คือ เพศชาย 34 คน ด้านอายุ ส่วนมากมีอายุ ตั้งแต่ 21 – 30 ปี 25 คน รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31 –40 ปี 25 คน อันดับ 3 ช่วงอายุ 41–50 ปี 21 คน และอันดับสุดท้ายช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป 2 คน ด้านระดับการศึกษา ส่วนมากมีระดับการศึกษา อยู่ในระดับปริญญาตรี 39 คน รองลงมาคือ ระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. 16 คน อันดับ 3 ระดับอื่น ๆ (ปริญญาโท) 7 คน อันดับ 4 ระดับมัธยมปลาย (ม.6) หรือ ปวช. 6 คน อันดับ 5 ระดับมัธยมต้น (ม.3) 3 คน และอันดับสุดท้าย ระดับประถมศึกษา 2 คน ด้านตำแหน่งงาน ส่วนมากมีตำแหน่งงาน ในระดับลูกจ้าง 26 คน รองลงมาคือ ข้าราชการประจำ 20 คน อันดับ 3 ข้าราชการทางการเมือง 17 คน และอันดับสุดท้ายพนักงานราชการ 10 คน ด้านประสบการณ์การทำงาน ส่วนมากมีประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 11–13 ปี 23 คน รองลงมาคือ ตั้งแต่ 1–5 ปี 22 คน อันดับ 3 ตั้งแต่ 6–10 ปี 21 คนและอันดับสุดท้ายตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป 7 คน ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม รวม 7 ด้าน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างองค์กร 2) ด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถ 3) ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร 4) ด้านระบบการปฏิบัติงาน 5) ด้านรูปแบบการบริหาร 6) ด้านกลยุทธ์ขององค์กร และ 7) ด้านบุคลากร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีดังนี้

2.1 ด้านกลยุทธ์ขององค์กร (Strategy) พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 4. หน่วยงานมีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ ไปสู่ผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ข้อ 2. หน่วยงานมีการกำหนดเป้าหมายอย่างเป็นระบบและชัดเจน ข้อ 1. หน่วยงานมีการกำหนดและจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย และภารกิจของหน่วยงาน และ ข้อ 3. หน่วยงานมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้เท่าทันสถานการณ์ ตามลำดับ

2.2 ด้านโครงสร้างองค์กร (Structure) พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 6. หน่วยงานมีการแบ่งหน้าที่ตามตำแหน่งของหน่วยงานอย่างชัดเจนและเหมาะสม รองลงมาคือข้อ 7. การปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันในแต่ละสายงาน และเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานอย่างสมบูรณ์ ข้อ 5. หน่วยงานมีการแบ่งสายงานบังคับบัญชา ที่มุ่งเน้นให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างรวดเร็วและคล่องตัว และ ข้อ 8. หน่วยงานมีการแบ่งสายงานบังคับบัญชา ที่มุ่งเน้นให้ผู้บังคับบัญชาให้คำแนะนำ และความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดตามลำดับ

2.3 ด้านระบบการปฏิบัติงาน (System) โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 11. หน่วยงานมีระบบการทำงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ ข้อ 10. หน่วยงานมีการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นหน้าที่ของทุกคนร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ข้อ 12. หน่วยงานมีระบบการประเมินผลงาน ของผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และ ข้อ 9. หน่วยงานมีการจัดระบบการทำงานที่ชัดเจน และไม่ซ้ำซ้อน ตามลำดับ

2.4 ด้านรูปแบบการบริหาร (Style) พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 13. หน่วยงานมีการออกแบบการบริหารงานที่ต้องอาศัยความชำนาญหลาย ๆ ด้าน ประกอบกัน รองลงมาคือ ข้อ 14. หน่วยงานมีการกระจายอำนาจ และแบ่งการบริหารในแต่ละระดับอย่างเหมาะสม และชัดเจน ข้อ 16. ผู้บริหารของหน่วยงาน มีการทบทวนการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงานในทุกด้านเป็นระยะ และข้อ 15. บุคลากรในหน่วยงาน มีการแสดงความคิดเห็น วางแผน และตัดสินใจร่วมกันในการบริหารงาน ตามลำดับ

2.5 ด้านบุคลากร (Staff) พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 17. หน่วยงานมีการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถให้ตรงกับสายงาน รองลงมาคือ ข้อ 18. หน่วยงานมีการจัดสรรบุคลากรอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน ข้อ 19. บุคลากรในหน่วยงานมีการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีและข้อ 20. บุคลากรในหน่วยงานมีการแลกเปลี่ยนความรู้ และพัฒนาทักษะความสามารถอยู่ตลอด ตามลำดับ

2.6 ด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถ (Skill) พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 23. หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ รองลงมาคือ ข้อ 24. ความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ เหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ข้อ 22. หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอยู่ เป็นหน้าที่ที่ตรงกับความถนัดของท่าน และข้อ 21. หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอยู่ เป็นหน้าที่ที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของท่าน ตามลำดับ

2.7 ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร (Shared value) พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 28. มีความภาคภูมิใจ ในการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรหรือหน่วยงานที่สังกัดอยู่ รองลงมาคือ ข้อ 25. มีความเชื่อมั่นต่อเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ข้อ 26. บุคลากรในหน่วยงานมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อพัฒนาองค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัดอยู่ และ ข้อ 27. เพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน มีความตั้งใจทำงาน และมีความสามัคคีกัน ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ด้านกลยุทธ์ขององค์กร พบว่า ควรมีการกำหนดแผนการ/โครงการ ที่ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่

3.2 ด้านโครงสร้างองค์กร พบว่า บุคลากรควรทำหน้าที่ให้ตรงกับสายงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในงาน จนเกิดประสิทธิผลที่ดี

3.3 ด้านระบบการปฏิบัติงาน พบว่า ระบบงานควรมีการวางแผนระบบงานตามแผนดำเนินงานประจำปี

3.4 ด้านรูปแบบการบริหาร พบว่า ควรวางรูปแบบการทำงานทั้งเชิงรุก เชิงรับให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

3.5 ด้านบุคลากร พบว่า ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรไปฝึกอบรมตามสมควร และตรงกับงานที่ได้รับผิดชอบ

3.6 ด้านทักษะความรู้ และความสามารถ พบว่า ควรมีการจัดการฝึกอบรม โดยกำหนดอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

3.7 ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร พบว่า ค่านิยมในการทำงาน ขาดความชัดเจน ยังไม่มีการกำหนดค่านิยมในการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน

## สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม” มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านกลยุทธ์ขององค์กร (Strategy) พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน ด้านกลยุทธ์ขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีแนวคิดว่า เพื่อให้การบริหารงานในด้านกลยุทธ์ขององค์กรดียิ่งขึ้น หน่วยงานควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้เท่าทันสถานการณ์

2. ด้านโครงสร้างองค์กร (Structure) พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน ด้านโครงสร้างองค์กร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีแนวคิดว่า เพื่อให้การบริหารงานในด้านโครงสร้างองค์กรดียิ่งขึ้น หน่วยงานควรมีการแบ่งสายงานบังคับบัญชา ที่มุ่งเน้นให้ผู้บังคับบัญชาให้คำแนะนำ และความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

3. ด้านระบบการปฏิบัติงาน (System) พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน ด้านระบบการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีแนวคิดว่า เพื่อให้การบริหารงานในด้านระบบการปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น หน่วยงานควรมีการจัดระบบการทำงานที่ชัดเจน และไม่ซ้ำซ้อน

4. ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ (Style) พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีแนวคิดว่า เพื่อให้การบริหารงานในด้านรูปแบบการบริหารจัดการดียิ่งขึ้น บุคลากรในหน่วยงาน ควรมีการแสดงความคิดเห็น วางแผน และตัดสินใจร่วมกันในการบริหารงาน

5. ด้านบุคลากร (Staff) พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน ด้านบุคลากร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้ศึกษามีแนวคิดว่า เพื่อให้การบริหารงานในด้านบุคลากรดียิ่งขึ้น บุคลากรในหน่วยงานควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ และพัฒนาทักษะความสามารถอยู่ตลอด

6. ด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถ (Staff) พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน ด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีแนวคิดว่า เพื่อให้การบริหารงานในด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถดียิ่งขึ้น การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอยู่ เป็นหน้าที่ที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของท่าน

7. ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร (Shared value) พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีแนวคิดว่า เพื่อให้การบริหารงานในด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กรดียิ่งขึ้น เพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน ควรมีความตั้งใจทำงาน และมีความสามัคคีกันในการปฏิบัติงาน

## ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหา และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ดังนี้

### 1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1) ควรมีการกำหนดแผนการ/โครงการ ที่ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่ และบุคลากรควรทำหน้าที่ให้ตรงกับสายงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในงาน จนเกิดประสิทธิผลที่ดี
- 2) ระบบงานควรมีการวางแผนระบบงานตามแผนดำเนินงานประจำปี และวางรูปแบบการทำงานทั้งเชิงรุก เชิงรับให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
- 3) บุคลากรควรได้รับโอกาสไปฝึกอบรมตามสมควรและตรงกับงานที่ได้รับผิดชอบ
- 4) มีการจัดการฝึกอบรม โดยอยากให้กำหนดอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง
- 5) ค่านิยมในการทำงาน ขาดความชัดเจน ยังไม่มีการกำหนดค่านิยมในการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน

### 2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการความรู้ของเทศบาลตำบลท่าอุเทน
- 2) ควรศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ในประเทศไทย ยุค 4.0
- 3) ควรศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

## เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2561). ข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. เรียกใช้เมื่อ 25 มีนาคม 2561 จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/>
- ชุตีระ ระบอบ และคณะ. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ปิ่นนัท นอขุนทด. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา. ใน *วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ปิยะนุช เงินคล้าย. (2547). การประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 7 (ฉบับพิเศษ), 6-42.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2545). *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.